

Az Algyón épült 2-es számú gázüzem vezérlőberendezése

építési forma kiterjesztéséhez megyénk minden városára. Ennek eredményeképpen 2271 munkáslakás épült. 1980-ban, az V. ötéves terv utolsó évében további 4650 lakás megépítésével számolunk. Ezzel a megyei pártbizottság által elhatározott program teljesül. A tanácsi névjegyzék alapján kiutalt lakások mintegy 70 százalékát munkáscsaládok és közel felét fiatal házaspárok kapták. A falvakban és a tanyán élő lakosság lakáshelyzete is javult, 4161 új lakás megépítésével. Ezek többsége nagy alapterületű, korszerű, közművesített lakás. Az ismert okokból sok régi lakás szűnt meg, melyekből mintegy 800 külterületi, zömében romos tanyaépület. Ezzel viszont jelentősen változott a meglévő lakásállomány minőségi összetétele.

Tovább emelkedett a kétszobásnál nagyobb lakások aránya, de az igényeknél, és az országosnál lassabban. A lakások nagy részét korszerű, magas felszereltségű, többszintes épületben, többségében lakótelepeken építették meg. Nem tudtuk viszont pénzügyi és építőipari kapacitások hiányában egy időben megvalósítani a kapcsolódó létesítményeket, ami feszültséget okoz. A 100 lakásra jutó népesség az országossal azonos ütemben, 281 főről 270 főre csökkent, ugyanakkor a lakásigénylők száma nem mérséklődött. Számuk a minőségi lakáscekerre várakozókkal együtt megközelíti a 17 ezret, — többségük szegedi lakos. Kezdeti lépések történtek a fiatalok, a nyugdíjasok és más egyedülálló lakásgondjainak részben átmeneti, részben végleges megoldására a garzonházak építésével.

Számottevően bővítettük az energiaellátást. A gázzal ellátott lakások aránya 87 százalékra emelkedett. A vezetékes gázzal ellátott háztartások száma közel 46 000-re emelkedett, palackos gázból igény szerinti az ellátottság. Az elektromosenergia-fogyasztás évente mintegy 14 százalékkal növekedett. Az újonnan épült lakások mind rendelkeznek villannyal. A távhő- és melegvíz-ellátásban részesülő lakások aránya több mint 2,5-szerese az előző időszaknak.

A közműves ivóvízellátást — Csanytelek kivételével — minden településünkre kiterjesztettük. Az ivóvízellátás színvonala kedvezőbb az országosnál. A szennyvíz-csatornázási terveinket az anyagi erőforrások koncentrációja ellenére nem teljesítettük. A tömegközlekedés technikai és szervezeti fejlődésével kulturáltabbá váltak az utazás feltételei. Több mint kétezerrel növekedett a távbeszélő-készülékekkel felszerelt lakások száma.

A beszámoló rámutatott a legfontosabb feladatokra:

- a VI. ötéves tervben legalább húsz ezer lakás megépítéséhez biztosítsuk a feltételeket, növekvő mértékben támaszkodva a magánere; — folytassuk tovább a munkáslakás-építést; — a lakáselosztási és -gazdálkodási tevékenységet javítva, nagyobb figyelmet fordítsunk a fiatalok, az egyedülállók és az idős korúak lakáshelyzeteinek javítására és az indokolt — esetenként többlépcsős — lakásceker lebonyolítására; — az egyszerű takarékoság követelményét figyelembe véve tovább folytassuk — a lakosság anyagi és munkafelajánlásait is hasznosítva — a gáz- és villamosenergia-ellátás kiterjesztését; — a lakások hőenergia- és melegvíz-ellátásának biztosításában nagyobb arányban hasznosítsuk termálvíz-készleteinket; — a közműves vízellátás fejlesztésénél törekedjünk a nagyobb biztonságra; anyagi lehetőségeinkkel arányban bővítsük a csatornahálózatot, javítsuk a szennyvíztisztítás feltételeit; — a tömegközlekedés zsúfoltságát csökkentjük a menetrendszerűség fokozásával, egyszerű közlekedésszervező in-

tezkedésekkel; javítsuk az utaskiszolgálás kulturáltságát; — tovább szorgalmazzuk városaink telefonhálózatának bővítését, korszerűsítését.

Egészségügyi és szociális ellátás

A beszámolási időszakban változatlanul figyelmet fordítottunk a munkahelyi körülmények javítására. A fejlesztési és rekonstrukciós tervek kidolgozásánál ösztönöztük a jogos, reális igények teljesítését. Mindezek hatásaképpen a munkahelyi körülmények a megvalósult rekonstrukciókkal az egységes jóléti és kulturális alapképzés bevezetésével a korábbiaknál gyorsabb ütemben javultak. Eredményt értünk el a korszerű szociális létesítményhálózat (gyermekintézmények, óltözők, fürdők, üzemi étkeztetések), a munka- és védőruházat és felszerelés alkalmazásában. Az iparban csökkent a nehéz és egészségtelen munkahelyek száma. A mezőgazdaságban a termelési rendszerek elterjedése korszakos változást hozott; a hagyományos paraszti munkát szak- illetve betanított ismereteket igénylő tevékenységgé léptette elő. Némileg lassabb volt az előrehaladás a helyiiparban.

Hangsúlyozta a jelentés: — változatlanul álljon a munkahelyi pártszervezetek és a szakszervezetekben dolgozó kommunisták munkájának középpontjában a dolgozó ember — különösen a fiatal és nődolgozó — védelme, a munkahelyi feltételek javítása, a jóléti igények kielégítése.

Az 1975-ös pártértekezlet irányelvül adta: helyezzük előtérbe az egészségügyi, a szociális és a gyermekintézmények hálózatának bővítését; gyorsítsuk az intézmények rekonstrukcióját; jelentősen bővítsük a gyermekek és idősök ellátását szolgáló intézmények férőhelyeinek számát; építsünk új, jelentős objektumokat; kezdjük meg a gyógyvizek és a helyi gyógytényezők hasznosítását szolgáló megyei program végrehajtását.

A lakosság egészségügyi állapota és egészségügyi ellátása alapvetően javult, a közegészségügyi, járványügyi helyzet kedvezően alakult. Ebben jelentős az egészségügyi dolgozók szerepe is. A higiénés viszonyok elsősorban az iparban javultak, de kedvező változás tapasztalható a nagyüzemi tevékenységet folytató mezőgazdasági üzemeknél is. A megelőző egészségügyi gondoskodás színvonalasabb biztosítására megkezdődött a megyei KÓJAL-székház építése.

Fejlődött az anya-, gyermek- és az ifjúságvédelem a népesedéspolitikai intézkedések hatására. Az intézeti szülések aránya közel százszázalékos, a csecsemőhalálozás 27,3 ezrelékről 18,1 ezrelékre csökkent.

A nők országosan magasabb foglalkoztatási aránya egyrészt növeli a csecsemő- és gyermekintézmények iránti igényeket, másrészt az ilyen intézményekkel elégtelen ellátottság csökkenti a gyermekáldás vállalását. A tervezett 830 bölcsődei hellyel szemben kb. 1045 létesül, 1980 végére 100 bölcsődés korú gyermekre 12,2 hely jut (országosan 13).

A területi anya- és csecsemővédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében 16 újabb védőnői állást szerveztek. A gyógyító-megelőző ellátáson belül javultak az alapellátás munka- és működési feltételei. Az általános orvosi körzetek száma hárommal, a gyermekorvosi körzetek száma hatallal emelkedett. A gyermekorvosi ellátottság legmagasabb a megyék között, az általános körzeti orvosi ellátottságban több megye megelőzi megyénket.

A körzeti orvosi rendelőkben továbbra is gyakori a zsúfoltság, a hosszú várakozás. A még jelentős számú tanyai lakosok számára nehezebb az egészségügyi ellátás igénybevétele. Az üzemorvosi órák száma napi 53 órával emelkedett, 22 fő-

foglalkozású és 57 részfoglalkozású orvos látja el az üzemi dolgozók egészségvédelmét.

A rendelőintézeti hálózat kiépült, az intézetek felszereltsége funkciójuknak megfelelően jó. Felépült Szegeden a regionális feladatot ellátó 26 férőhelyes MÁV Rendelőintézet. Az egészségügyi ellátás kiemelt feladata volt a fekvőbeteg-ellátás fejlesztése. Elkészült a deszki 40 ágyas pavilon és a makói kórház műtőszárnya. A tervidőszak végéig Szegeden felépül egy 200 ágyas pavilon. Az Orvostudományi Egyetemen megépült a 12 ágyas korszerű intenzív osztály, emeltrépitással 12 belgyógyászati ágyfejlesztés történt, átadták a megyei és regionális feladatokat ellátó Vérado Állomást.

A tízezer lakosra jutó ágyak száma 89,0 (országosan 86,9). Az általános ágyellátottság a megyék közül a legmagasabb, tízezer lakosra 71 (országosan 63,2). A számszerűleg jó mutatók azonban csak látszólagosak. A kórházak épületeinek zöme előregedett, ezen belül jelentős része rossz műszaki állapotú.

A mentőszolgálat az igényekkel arányosan fejlődött, Szentesen és Kistéleken új mentőállomás épült. A folyamatos gyógyszerellátás, a készletekben rejlő jelentős népgazdasági érték megóvása érdekében megkezdődött az új gyógyszerintézet és raktár építését. Egy új gyógyszerintézet épült, két gyógyszerintézet jelentős rekonstrukcióban, 12 gyógyszerintézet felújításban részesült. A gyógyszerellátás egyenletlen.

Az V. ötéves tervben célul kitűzött szociális otthoni fejlesztések közül az év végéig elkészült az ópusztaszeri 150 férőhelyes bővítése. Tervben felül valósult meg 117 szociális otthoni hely, ami egyrészt az elhelyezés és a gondozás minőségét javította. Az egész megyére kiterjedően kiépült a házi szociális gondozószolgálat az egyedülálló, idős emberek gondozására — külön figyelemmel a tanyán élő öregekre. A napközi otthonok fejlesztése mérsékelt ütemben halad, számuk 26-ról 32-re növekedett.

Az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztésére az alábbi célkitűzéseket jelölte meg a beszámoló:

- továbbra is kiemelt helyen kezeljük a lakosság egészségügyi és szociális ellátásának fejlesztését; — szorgalmazzuk a 410 ágyas klinikai tömb megépítését; — gyorsítsuk a kórházi épületek felújítását és korszerűsítését; — az intézmények ellátóképességének mérsékelt mennyiségű bővítésével egyidejűleg szakmanként differenciált fejlesztés indokolt; — folytatni kell a kórházi ágyállomány struktúrájának korszerűsítését; — elsősorban az új lakótelepek és a tanyai lakosság ellátására bővíteni

kell az alapellátás körét, s javítani a működési feltételeit;

- a bölcsődei ellátás mértékét az 1980. évi 12,2 százalékról 19 százalékra indokolt emelni; — a képezhetetlen testi és szellemi fogyatékos gyermekek intézeti gondozását meg kell oldani; — a megkezdett KÓJAL és a Gyógyászati Központ kivételével 1981 végére befejezni; — a szociális otthoni fejlesztésekkel el kell érni, hogy tízezer 60 éven felüli lakosra legalább 200 férőhely jusson. Folytassuk a meglévő szociális intézmények rekonstrukcióját, növeljük a gondozás színvonalát; — Fejlesszük tovább a házi szociális gondozószolgálatot, a napközi otthonokat és szélesítsük a társadalmi összefogást.

A testnevelés és a sportmozgalom

A XI. kongresszus óta eltelt időszakban a testnevelés és a sportmozgalomban figyelemre méltó eredményt értünk el a sport tárgyi feltételeinek javításában; társadalmi összefogással a sportlétesítmények sokaságát épült fel 1975-től napjainkig. Megépült 13 iskolai tornaterem, 146 szabadtéri sportpálya, sportudvar, a DÉLEP sporttelepe, a szegedi sportuszoda, a Volán salakmotorpálya, a porcelángyar sporttelepe.

A beszámolási időszakban megyénkben a testnevelés és a sportmozgalom érdekében végzett munka — az országos helyzethez hasonlóan — az iskolai testnevelésben, a tömegsportban jó irányú fejlődést eredményezett. Ehhez sikerült az alapokat megteremteni, felkelteni az érdeklődést és pozitív irányban fejleszteni a szemléletet.

A versenysportban az elért eredmény nincs arányban a megyei lehetőségekkel, a kibontakozott nagy társadalmi összefogással. Az országos rangsorban — a nyári olimpia sportágakban — megyénk évenként változóan a középmezőnyben a 6–8 helyet foglalta el.

- A most következő időszakban:
- az eddiginél nagyobb igényesség és következtettség szükséges a sportpolitikai célkitűzések és a hozott határozatok végrehajtásában; — a tömegsportban érvényesítsük a folyamatosságot és a rendszerességet; — mérlegeljünk a versenysportban az erők koncentrállásának szükségességét és lehetőségét; — szorgalmazzuk — és ehhez a helyi feltételeket erősítsük — hogy a SZEOL AK az országosan kiemelt sportegyesületek sorába kerüljön.

V.

Ideológia, művelődéspolitikai, szocialista életmód

Az ideológiai munka tartalmát az 1975. évi pártértekezlet a marxizmus-leninizmus hegemoniájának szilárdításában, a kétfrontos harc következtetés alkalmazásában és az antimarxista nézetek elleni küzdelemben jelölte meg. Kiemelte a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmusra nevelés fontosságát.

A propagandamunka fejlődése

A propagandamunka fejlesztéséről szóló 1976. október 26-i központi bizottsági és az ennek alapján hozott megyei pártbizottsági határozat nyomán a szocialista építőmunka előrehaladásával megnövekedett pártszervezeteink ideológiai tevékenységének szerepe. A szocialista gondolkodás alakításában a dolgozók széles rétegei nagyobb felelősséggel vesznek részt, jobban felismerik az építőmunka feladatai közötti összefüggéseket, a fejlődés ellentmondásosságát. Növekvő figyelmet fordítottunk a munkásmozgalom, a párt több évtizedes tapasztalataira, a gazdasági, társadalmi folyamatok dialektikus és történeti elemzésére. A párt és a munkásmozgalom történetének tanulságai mind hatékonyabban segítik a dolgozók politikai, erkölcsi nevelését. A párt, a KISZ, a tanácskörtársasági évfordulók méltó megünneplése, az intézmények névadásának hagyományápoló szerepe, az elhunyt kiemelkedő személyiségek születési évfordulójáról történő rendszeres és gondosan előkészített megemlékezések hozzájárultak nemzeti és munkásmozgalmi múltunk, haladó hagyományaink megbecsüléséhez, a dolgozók és az ifjúság szocialista hazafiságára és nemzetköziségre neveléséhez.

A beszámoló a továbbiakban hangsúlyozta: hogy ideológiai munkánk mind szorosabban kötődik a szocialista építőmunka gyakorlati feladataihoz. A közgondolkodásban a társadalmi, gazdasági fejlődés ellentmondásos hatásaival együtt erősítettük a szocialista módon végzett munka igényét, a munka szerinti csoztás teljesebb megvalósítását támogató törekvéseket. Ugyanakkor nevelőmunkánk gyengeségeiből is adódik, hogy a teljes foglal-

koztatottságot, a társadalmi juttatásokat, a létbiztonságot és a társadalmi érvényesülés lehetőségeit a köztudat gyakran — különösen az ifjabb nemzedék — természetesen tartja, s nem a szocializmus vívmányaként értékeli.

Ideológiai munkánk támogatta az életmód szocialista vonásainak erősödését: a szocialista munkavégzés, a közösségi, közéleti magatartás, a rendezett magánélet egységét hangsúlyozta. Rámutatott az alkotó munka, a művelődés, a szakismeret, és a szocialista demokrácia egymást feltételező kölcsönhatására a szocialista ember formálásában. Pártszervezeteinkben, a szocialista brigádmozgalomban és a társadalmi tevékenység más közzései- ben erősítettük az emberi együttélés szocialista normáit. Növeltük a közéleti tisztaság számonkérését és a szocialista értékrend szerepét a köztudatban. E jelenségek pozitív hatása mindjobban érezhető a magánéleti társas kapcsolataiban és a családban is. A kispolgáriság elleni eszmei küzdelem is a negatív jelenségek bírálata mellett egyre inkább a szocialista értékek és törekvések hirdetésében jut kifejezésre. Ugyanakkor a szocialista életmód komplex felfogása még nem általános. Egyes társadalmi csoportoknál a kiegészítővédelem-szerzés eltűlése, az ifjúság egyes köreiből pedig a szabad idő szerepének aránytalan hangsúlyozása hat torzítóan.

A szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus eszméjének terjedését segítették a cselekvő hazafiság példák bemutatásával napjaink valóságában. Ennek során fokozatosan erősítettük azt a szemléletet, amely a hazafiság és internacionalista magatartás elsődleges követelményének a mindennap színvonalasabbban végzett alkotó munkát és az eredmények megvédésére való készenlétet tartja.

Fejlesztettük testvérmegegyi kapcsolatunkat. Megyénk sokoldalú együttműködésének új vonása Odessa területtel és Lódz várossal a közvetlen és a munka jellegű kapcsolatok kialakulása az üzemek, intézmények, termelőszövetkezetek között. A Szovjetunióhoz fűződő barátság erősítése-

(Folytatás a 8. oldalon.)